

УДК 687.016

**ХУДОЖНЯ ЛІТЕРАТУРА ЯК ДЖЕРЕЛО НАТХНЕННЯ
ПРИ ПРОЄКТУВАННІ АВТОРСЬКОЇ КОЛЕКЦІЇ ОДЯГУ**

Л. В. КРАСНЮК, О. М. ТРОЯН, К. В. МИХЕСВА

Хмельницький національний університет

На сьогоднішній день питання вибору джерела натхнення для проєктування колекцій одягу залишається все таким же складним. Пошук нових ідей потребує мобілізації чи не усіх ресурсів людини: фізичних, психологічних, інтелектуальних, творчих та духовних. При створенні авторських колекцій одягу дизайнери надихаються у своїй творчості як видимими характеристиками джерела натхнення, так і відчуттями, які це джерело у них викликає. У результаті напруженої емоційної праці виникають цікаві, інколи навіть геніальні ідеї, які дизайнер у своїй уяві трансформує в художній образ майбутньої колекції, а вже потім на папері з'являються форми та деталі. Найважчим завданням при цьому є матеріалізація власних вражень та емоцій, щоб у майбутній колекції не лише збереглась початкова ідея авторського задуму, а й вона була зрозуміла іншим. У цьому процесі важливу роль відіграють асоціації автора, які викликані обраним джерелом натхнення.

Асоціації – один із способів формування творчої ідеї. Розвиток асоціативного мислення дизайнера проявляється в перетворенні предметних, абстрактних і психологічних асоціацій в графічні пошуки рішень об'єкта. Асоціативне мислення в творчому процесі дуже важливо. Здатність дизайнера до такого мислення є основою творчості, так як будь-який твір мистецтва – це результат асоціативних уявлень про предмети та явища реального світу. Дизайнер може взяти з реальної дійсності за джерело творчості як якийсь цілісний образ, так і його окремі фрагменти чи характеристики.

Одним із найважчих джерел натхнення вважається література: ні конкретних ліній, ні видимого кольорового рішення, ні характерних членувань чи пропорцій, тільки безмежна уява дизайнера та внутрішні асоціації. Створення колекції одягу за мотивами різних книг – це повне відтворення вражень та емоцій автора у реальності, перетворення чогось абстрактного на матеріальне, внутрішнього на зовнішнє. Книги розвивають уяву дизайнера, відволікають від повсякденної рутини, створюють у голові найнесподіваніші образи. Читаючи опис літературних героїв, людина несвідомо малює в пам'яті їх зовнішність. Тому читання часто надихає дизайнерів на створення нових стилів та трендів.

В даному дослідженні джерелом натхнення обрано серію книг української письменниці Наталії Щерби «Часодії», написаної в жанрі фантастики (рис. 1). Серія, а особливо перша частина, отримала багато нагород та премій не тільки в Україні, а й за кордоном. Головною героїнею є юна часівниця Василина Огнева, яка потрапила в особливий світ, де усі вміють керувати часом. Там на героїню чекають неймовірні пригоди і велика небезпека, нові друзі і вороги, радість і розчарування. Події та герої

викликають у читача часом досить суперечливі почуття і різні емоції, кожна частина цього фентезі особлива, що і відображено у колекції.

Рис. 1. Серія книг Наталії Щерби «Часодії»

Наскрізною темою цієї книжкової серії також є вічне питання часу для кожного із нас. Час – повелитель людської долі і життів, наймогутніша зброя, найвеличніший з усіх королів, найкращий друг та найгірший ворог. Одну із ідей циклу книг можна описати цитатою з другої частини «Часове серце»: «Теперішне – це ти! Людина, наділена душею. Мандрівник, що подорожує коридором часу. Те, що позаду тебе – це минуле, а те, що попереду – майбутнє».

Розроблений Moodboard авторської колекції представляє не тільки атмосферу книг, а й зашифровані конкретні речі, які характеризують героїв та основні події, кольорове вирішення та деталі, які будуть відображені в колекції (рис. 2). Кожна картинка чи фотографія має своє значення та місце на сторінках цього фантастичного світу. Окрім цього, Moodboard має уривок з книги, який чудово характеризує їх і є девізом майбутньої колекції.

Рис. 2. Moodboard колекції «Час працює на нас» (автор Каріна Михеєва)

Після розробки Moodboard та визначення основної ідеї проєкту на наступному етапі роботи було розроблено ескізний варіант авторської колекції жіночого одягу під девізом «Час працює на нас» (рис. 3). Ця колекція складається з п'яти ансамблів, кожен з яких представляє певну частину книжкової серії. Колекція святкового призначення і сформована з жіночих вечірніх суконь.

Рис. 3. Колекція жіночих суконь «Час працює на нас» (автор Каріна Михеєва)

Кожна модель колекції є особливою як за своїм кольоровим вирішенням, так і за характером конструкцій суконь, що відповідає загальній атмосфері окремої частини книги та особистим враженням автора колекції.

З позиції принципів композиційної побудови колекції слід зазначити, що її єдність, цілісну концепцію та загальний образ становлять такі елементи як:

- кольорове вирішення (у кожній моделі переважає один колір, але його доповнюють інші);
- асиметрія (розрізи у сукнях, аксесуари та ін.);
- оздоблення (зокрема, принт на сукнях).

Кольорове вирішення колекції створює атмосферу пригод, конструкція одягу показує велич та вишуканість фантазійного книжкового світу, а деталі додають таємничості за загадковості колекції.

Отже, у ескізному проєкті висвітлено можливість створення колекції одягу за таким складним джерелом творчості як книга, а саме – серія книг «Часодії» Наталії Щерби. Пошук ідеї, аналіз джерела натхнення, відображення абстрактного у матеріальне за допомогою асоціацій у Moodboard, композиційно-художнє та конструктивне вирішення, проробка деталей – такі основні етапи було пройдено автором. У результаті чого розроблено ескізний проєкт колекції жіночих суконь святкового призначення у романтичному стилі під девізом «Час працює на нас», який став учасником Всеукраїнського конкурсу молодих дизайнерів одягу «Барви Поділля-2022» (м. Хмельницький) у номінації «Живописний ескіз».